MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM
BÉKÉSCSABA

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a Nemzeti Kulturális Alap Emberi Erőforrás Támogatáskezelő terhére biztosított, vissza nem térítendő támogatás felhasználásáról

A pályázat célja: A Változatosság, fenntarthatóság, felelősség – Békés megye élővilágának esélyei az éghajlatváltozás tükrében című rendezvény megvalósítása
A támogatás összege: 695 000 Ft
Pályázati azonosító: 209108/00004

A támogatott tevékenység megvalósításának szakmai vonatkozásai, tapasztalatai és a megvalósítás eredményessége

A rendezvényünk a 2021. november 22-26-án megrendezett az Innovációs és Technológiai Minisztérium támogatásával megvalósuló Európai Hulladékcsökkentési Hét nevű tematikus héthez kapcsolódott. A „*Változatosság, fenntarthatóság, felelősség – Békés megye élővilágának esélyei az éghajlatváltozás tükrében”* című rendezvényünk fő témája a helyi természeti értékek kiemelése, a Békés megye növény és állatvilágát érintő problémák felvetése volt, amely szorosan kötődött a hulladékcsökkentési hét problémaköréhez. Az előadások a múzeumunkban 2021 májusban megnyílt új állandó kiállítás, az „*utazás TÉRben és IDŐben, Békéscsaba az évezredek idővonalán*”, természettudományi részének tematikája köré épült. A rendezvény során a hét minden napján – hétfő kivételével, amikor a múzeum zárva tart – négy napon keresztül szerveztünk egy-egy témához kötődő előadást, workshopot, műhelybeszélgetést.

A rendezvény célja az volt, hogy minden korosztályt bevonhassunk a múzeumpedagógiai foglalkozásokba, a tematikus beszélgetésekbe és a múzeumlátogatásba. Éppen ezért úgy állítottuk össze a programot, hogy az igény szerinti délelőtti és kora délutáni időszakban az iskolák tudtak kapcsolódni a *„Kézzel fogható megoldások”* című múzeumpedagógiai részhez. A felnőtt és nyugdíjas korosztály részére pedig a késő délutáni előadások és műhelybeszélgetések tették lehetővé, hogy csatlakozzanak a programokhoz, mivel az előadások munkaidő után kezdődtek.

Az első nap 2021. 11. 23-án (kedden), az időben visszautazva, a jégkorszaki élővilág kipusztulásának okait vettük górcső alá. 10 órától „*Kézzel fogható megoldások”* címmel iskolás csoportnak tartottunk ingyenes tárlatvezetést, hogy megismerjék a kiállítás anyagát és utána részt vettek a múzeumpedagógiai foglalkozáson is, melynek témája a szelektív hulladékgyűjtés és a hulladékok újrafelhasználási lehetőségeinek megismerése volt.

16:30-tól Dr. Gasparik Mihály, paleontológus, a Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tárának főmuzeológusa tartott előadást: „*Kalandozások a jégkori óriások világában – a pleisztocén megafaunák”* címmel. Az előadást követő műhelybeszélgetés témája kapcsolódott a környezeti változások előidézéséhez, vagyis hogy az emberiség hozzájárult-e, és ha igen, akkor milyen mértékben a jégkorszaki megafauna kipusztulásához.

Kalandozások a jégkori óriások
világában – a pleisztocén megafaunák

A második nap 2021. 11. 24. (szerda), témája Békés megye madárfaunájának megismerése, és a fennmaradáshoz szükséges tennivalók átbeszélése volt. 10 órától iskolás csoport érkezett hozzánk ingyenes tárlatvezetésre, és utána részt vett a *„Kézzel fogható megoldások”* nevű múzeumpedagógiai foglalkozásunkon, melynek témája, az előző naphoz hasonlóan a szelektív hulladékgyűjtés és a hulladékok újrafelhasználási lehetőségeinek megismerése volt.

Ezen a napon az előadás sorozatunk korábban kezdődött, mivel 15 órától a muzeológus kollégák részvételével tartottunk egy műhelybeszélgetést. Az elején Váncsa Klára, a múzeum természettudományos muzeológusa, a rendezvény szervezője összefoglalta a rendezvény célját és a téma fontosságát, és a muzeológus kollégákkal vitattuk meg, hogy ki mit tehet a mindennapokban a hulladékcsökkentés érdekében.

16:30-tól Vasas András, a Magyar Madártani Egyesület helyi szakemberének előadása hangzott el, melynek címe: *A Magyar Madártani Egyesület Békés megyei munkájának bemutatása* volt.

17:00 órától pedig Boldog Gusztáv, ornitológus a Körös-Maros Nemzeti Park természetvédelmi őrének előadását hallgatták meg az érdeklődők: „*Madarak jönnek, madarak mennek…*”címmel. Ezt követően műhelybeszélgetés zajlott a madárvilág megmaradásának problematikájáról, illetve a hulladéktermelés madárvilágra gyakorolt hatásairól. A szakemberek konkrét lépéseket javasoltak, amit minden személy megtehet azért, hogy megóvja a madarakat, és kevesebb hulladékot termeljen.

A harmadik nap 2021. 11. 25-én (csütörtökön) a téma Békés megye emlősfaunájának megismerése volt. Ezen a napon egy olyan iskolát vontunk be, amely helyileg messze van a múzeumtól, így a „*Kézzel fogható megoldások”* nevű múzeumpedagógiai foglalkozásunkat „házhoz vittük” az iskolába. Az Erzsébethelyi Általános Iskola 6. B osztályában tartottuk a foglalkozást, ahol a gyerekekkel a hulladékok újrahasznosításáról beszélgettünk, és ennek a témának a jegyében hulladékok felhasználásával (cipős doboz, újságpapír, régi ruha, természetes anyagokkal díszítve) készítettünk karácsonyi ajándékdobozt.

16:30-tól Zuberecz Tibor, a Békés Megyei Vadászszövetség elnökhelyettese tartotta meg előadását, „*Az emberi tevékenység által a természetben és a vadállományban okozott károkról”* címmel. Az ezt követő műhelybeszélgetésen megvitatásra került a helytelen

hulladék kihelyezés hatásainak problémája az emlősfaunára, de valójában az egész élővilágra nézve. Megoldásokat kerestünk közösen, miután szembesültünk az előadás során látott szörnyű következményekkel (vadelhullás kémiai szennyezés következtében, vagy műanyag hulladékok okozta szörnyű balesetek, stb).

A negyedik nap, 2021. 11. 26-án, pénteken délelőtt 10 órától a békéscsabai Esély Pedagógiai Központ Szakiskola tanulói vettek részt egy előadással egybekötött műhelyfoglalkozáson, melynek a címe ugyancsak „*Kézzel fogható megoldások”* volt, melyet Boldog Gusztáv helyi ornitológus tartott. Ennek során téli madáretetőket készítettek a

gyerekek, hulladékok újrahasznosításával. Több csoportra osztva az új állandó kiállításunkat is megtekintették a résztvevő iskolások.

Előre megfontolt célunk, mely szerint a hátrányos helyzetű gyerekeket is be szerettük volna vonni ebbe a programsorozatba, sikeresen megvalósult. Visszajelzés is érkezett a részükről, hogy működnek a madáretetők, a madarak előszeretettel használják:

Videó a madáretetőről:
https://munkacsy.hu/wp-content/uploads/2022/08/Madareteto-2.-Video.mov

A negyedik napnak a tematikája Békés megye botanikai értékinek megismerése lett volna. Eredetileg 16:30-tól, Kertész Éva botanikus, nyugalmazott főmuzeológus tartott volna előadást: „*Az éghajlatváltozás és az emberi tényezők hatása a nemzeti park védett területeire*” címmel. Azonban váratlan megbetegedése miatt a rendezvény előtt még sikerült másik előadót találnunk, így a botanika helyett a gombák kerültek az előadás középpontjába. Végül Kocziszky Andrea gombaszakellenőr, természetfotós tartott előadást „*Az éghajlatváltozás és a tájhasználat hatása a gombákra*” címmel. Az előadás utáni workshop témája volt, hogy miképpen reagálnak a gombák az emberi tevékenységre. A programváltozásról még időben sikerült egyeztetünk, így a szóróanyagon cserélni tudtuk az előadó nevét és az előadás címét, és már így is küldtük ki.

Véleményünk szerint, a tematikus hét elérte célját. Sikerült bemutatnunk az új állandó kiállításunkban megjelenő helyi növény és állatvilágot az érdeklődőknek, illetve az Európai Hulladékcsökkentési Héthez kapcsolódva, ráirányítottuk a figyelmet az emberi tevékenység szennyező hatásainak következményeire, és megoldásokat javasolva tanítottuk a résztvevőket, első sorban az iskolás korosztályt az újrahasznosítás fontosságára. A rendezvény során elhangzó előadások felhívták a figyelmet, hogy az emberi tevékenység milyen következményekkel járt az elmúlt években a természeti környezet és az élővilág megváltozására, és a hulladéktermelés problémája milyen gondokat vet fel a jövőre nézve.

A rendezvény ismertetését célzó nyomtatott szóróanyagot eljuttattuk az iskolákba, információs pontokra, és a város területén található nagyobb létszámú munkahelyekre. A helyi médián – újságokban, televízión, rádión, internetes újságokon – keresztül meghirdetett előadások híre Békés megye minden településére eljutott. A közösségi médiát használó közönség részére pedig az internetes felületeken (múzeum honlapja, FB oldala) juttattuk el a meghívót az eseményre, így a fiatal felnőtt korosztály is értesülhetett erről.

Az előadások fő témája a helyi értékek kiemelése, a Békés megye növény- és állatvilágát érintő problémák felvetése lesz, amely szorosan kötődik a hulladékcsökkentési hét témaköréhez.

Előadások:

2021. november 23. (kedd) 16.30

Kalandozások a jégkori óriások világában - a pleisztocén megafaunák

Gasparik Mihály paleontologus, a Magyar Természettudományi Múzeum Őslénytani és Földtani Tárának Ősgerinces gyűjteményi kurátora

2021. november 24. (szerda) 16.30

A Magyar Madártani Egyesület Békés megyei munkájának bemutatása

Vasas András ornitológus, a Magyar Madártani Egyesület helyi csoportjának vezetője

Madarak jönnek, madarak mennek...

Boldog Gusztáv ornitológus, a Körös-Maros Nemzeti Park természetvédelmi őrkerület-vezetője

A rendezvény az új állandó kiállításunk, az

„utazás TÉRben és IDŐben" Békéscsaba az évezredek idővonalán

természettudományi részének tematikája köré épül.

2021. november 25. (csütörtök) 16.30

Az emberi tevékenység által a természetben és a vadállományban okozott károkról

Zuberecz Tibor fővadász,
a Békés Megyei Vadászszövetség elnökhelyettese

2021. november 26. (péntek) 16.30

Az éghajlatváltozás és a tájhasználat hatása a gombákra

Kocziszky Andrea
gombaszakellenőr, természetfotós

Az előadásokra a belépés **ingyenes.**

Kézzelfogható megoldások

A hét minden napján, előre megszervezett programként, iskolás csoportokat fogadunk ingyenes tárlatvezetésre, hogy megismerjék az új állandó kiállításunkat.

A meghívott diákok ezt követően múzeumpedagógiai foglalkozáson vesznek részt, melynek témája a szelektív hulladékgyűjtés és a hulladékok újrafelhasználási lehetőségeinek bemutatása: pillepalackból, újságpapírból hasznos eszközök, madáretetők, ékszerek készítése.

„utazás TÉRben és IDŐben" Békéscsaba az évezredek idővonalán

Minden résztvevőt szeretettel várunk a 2021 májusában megnyílt új állandó kiállításunk megtekintésére.
A kiállítás természettudományi részében bemutatjuk Békés megye természeti környezetének kialakulását a kezdetektől napjainkig.

A rendezvény során elhangzó előadások és a műhelybeszélgetések a kiállításon bemutatott életközösségekhez kapcsolódnak.

A kiállításban is felhívjuk a figyelmet arra, hogy az emberi tevékenység milyen következményekkel járt az elmúlt években, évszázadokban. Hogyan változtattuk meg a természeti környezetünket és az élővilágot, továbbá, a hulladéktermelés problémája milyen gondokat vet fel a jövőre nézve.

Tudta,
hogy a használt papírból készült „újrapapír" gyártásához feleannyi energiára és negyedannyi vízre van szükség, mint a fából készült új papíréhoz?

Tudta,
hogy a másodnyersanyagból előállított műanyag gyártásához hétszer kevesebb energiára van szükség?

Tudta,
hogy a városi háztartási hulladék tömegének 8-10%-a újrahasznosítható üveg?

A múzeumban szájmaszk viselése kötelező!

Az előadásokon való részvétel az aktuális járványügyi szabályok betartásával lehetséges!

Munkácsy Mihály Múzeum
5600 Békéscsaba, Széchenyi u. 9.
Tel./fax: +36 66 328 040
Web: www.munkacsy.hu, e-mail: mmm@bmmi.hu
Felelős kiadó:
dr. Bácsmegi Gábor múzeumigazgató-helyettes

A Munkácsy Mihály Múzeum tisztelettel meghívja az Európai Hulladékcsökkentési Hét keretében megrendezett

VÁLTOZATOSSÁG, FENNTARTHATÓSÁG, FELELŐSSÉG

Békés megye élővilágának esélyei az éghajlatváltozás tükrében

című előadás-sorozatára
és az előadásokat követő műhelybeszélgetésekre.

Az előadások 2021. november 23 - 26. között
(keddtől péntekig)
16.30 órakor kezdődnek

a Munkácsy Mihály Múzeum Pátkai Ervin Termében.
A rendezvény házigazdája: **dr. Bácsmegi Gábor** múzeumigazgató-helyettes
A megjelenteket köszönti: **Váncsa Klára** természettudományos muzeológus, a rendezvény szervezője

A helyi és a közösségi médiában megjelent cikkek, interjúk, figyelemfelkeltő írások az esemény kapcsán:
https://behir.hu/a-munkacsy-mihaly-muzeum-is-csatlakozott-az-europai-hulladekcsokkentesi-hethez
https://behir.hu/termeszettudomanyos-eloadas-sorozatot-szervez-a-munkacsy-muzeum
https://www.facebook.com/csabatv/videos/203700741940354
https://www.facebook.com/munkacsy.muzeum/posts/4580587558687619
A békéscsabai Rádió 1. *Velünk történt* című műsorában, 2021.11.28-án, vasárnap, 12:00 órától egy interjú készült az eseményről.

A rendezvény résztvevőinek száma a következők szerint alakult:
2021. 11. 23-án, kedden délelőtt 20 fős iskolás csoport, a délutáni előadáson 15 fő vett részt.
2021. 11. 24-én, szerdán délelőtt 22 fős iskolás csoport, a délutáni előadáson 17 fő vett részt.
2021. 11. 25-én, csütörtökön délelőtt az Erzsébethelyi Általános Iskola 6. B osztályában 15 fő, a délutáni előadáson 14 fő vett részt.
2021. 11. 26-án, pénteken délelőtt az Esély Pedagógiai Központ diákjai 25 fő, a délutáni előadáson pedig 12 fő vett részt.
A programokon mindösszesen 140 fő vett részt.

A rendezvény a terveknek megfelelően lezajlott, és elérte célját, hiszen mind az iskolásokat, mind a fiatal felnőtteket, valamint az idősebb korosztályt is meg tudtuk szólítani. A legfontosabb célunk, miszerint a környezetvédelmi problémákra kell irányítani a figyelmet, hathatósan eljutott a különböző korosztályoknak szervezett programokon keresztül.

A pályázati beszámoló a Munkácsy Mihály Múzeum weboldalán az alábbi linkre kattintva érhető el: https://munkacsy.hu/muzeum/palyazati-beszamolok

Támogatásukat ezúton köszönjük!

Békéscsaba, 2022. augusztus 17.

Váncsa Klára
természettudományos muzeológus,
a rendezvény szakmai koordinátora

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

Múzeumok Kollégiuma

Pályázati azonosító: 209108/00004

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott **dr. Bácsmegi Gábor múzeumigazgató** a **Munkácsy Mihály Múzeum** képviseletében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény** (2016/C 262/01) **34. pontjában meghatározott,** az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy az általam benyújtott beszámolóban a fenti feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat helyszíni ellenőrzés esetén rendelkezésre bocsátom, továbbá a pénzügyi elszámolás során a támogatott tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségeket jogcímek szerinti bontásban, részletesen bemutatom.

Kelt: Békéscsaba, 2022. augusztus 16.

.....

pályázó képviselője

Munkácsy Mihály Múzeum (1.) Békéscsaba

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

Múzeumok Kollégiuma

Pályázati azonosító: 209108/00004

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott **dr. Bácsmegi Gábor múzeumigazgató** a **Munkácsy Mihály Múzeum** képviseletében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény** (2016/C 262/01) **196. pontjában meghatározott,** az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenységből megvalósuló szolgáltatásokat elsősorban magyar állampolgárok veszik igénybe, ezért a támogatásban részesített tevékenység más tagállamok piacaira és fogyasztóira legfeljebb marginális hatást gyakorol.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy a feltétel telesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat a szakmai beszámolóban részletesen bemutatom az alábbiak szerint:

1. A támogatott tevékenység megvalósítási helyének (helyszíneinek) ismertetése,
2. A támogatott tevékenység céljának ismertetése, és a megvalósulás körülményeinek bemutatása (a programmal elérendő cél, a megvalósításban résztvevők, a szolgáltatást igénybe vevők körének ismertetése).

Kelt: Békéscsaba, 2022. augusztus 16.

.....

pályázó képviselője

Munkácsy Mihály Múzeum (1.) Békéscsaba